

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2026. gada 16. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās un komercietās – Jurisdikcija un nolēmumu atzīšana un izpilde civillietās un komercietās – Regula (ES) Nr. 1215/2012 – Īpašā jurisdikcija – 8. panta 1. punkts – Vairāki atbildētāji – Prasības, kuras ir “tik cieši saistītas”, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā – Jēdziens “tik cieši saistītas” – Jēdziens “galvenais atbildētājs” – LESD 101. panta pārkāpums – Direktīva 2014/104/ES – Aizliegtas vienošanās radītā kaitējuma atlīdzināšana – Uzņēmuma jēdziens – Mātesuzņēmuma un meitasuzņēmuma atbildība – Komisijas lēmums – Valsts konkurences iestādes lēmums – Ārpus Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) radušies zaudējumi

Apvienotajās lietās C-672/23 un C-673/23

par diviem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande) iesniegusi ar 2023. gada 19. septembra lēmumiem un kas Tiesā reģistrēti 2023. gada 13. novembrī, tiesvedībās

Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain,

GCC Interconnection Authority,

Kuwait Ministry of Electricity and Water,

Oman Electricity Transmission Company SAOC

pret

Prysmian Netherlands BV,

Draka Holding BV,

Prysmian Cavi e Sistemi Srl,

Pirelli & C SpA,

Prysmian SpA,

The Goldman Sachs Group Inc.,

ABB BV,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

ABB Holdings BV,

ABB AB,

ABB Ltd,

Nexans Nederland BV,

Nexans Cabling Solutions BV,

Nexans Participations SA,

Nexans SA,

Nexans France SAS (C-672/23)

un

Smurfit Kappa Europe BV,

Smurfit International BV,

Smurfit Kappa Italia SpA,

DS Smith Italy BV,

DS Smith plc,

DS Smith Packaging Italia SpA,

DS Smith Holding Italia SpA,

Toscana Ondulati SpA

pret

Unilever Europe BV,

Unilever Supply Chain Company AG,

Unilever Italy Holdings Srl (C-673/23),

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents), Tiesas priekšsēdētāja vietnieks T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], kas pilda pirmās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši I. Ziemele, A. Kumins [*A. Kumin*] un S. Žervazonī [*S. Gervasoni*],

ģenerālvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre: A. Lamote [*A. Lamote*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2025. gada 23. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain, GCC Interconnection Authority, Kuwait Ministry of Electricity and Water* un *Oman Electricity Transmission Company SAOC* vārdā – *J. W. de Jong*, advocaat,
- *Prysmian Netherlands BV, Draka Holding BV, Prysmian Cavi e Sistemi Srl* un *Prysmian SpA* vārdā – *R. T. Bolland, J. S. Kortmann, A. van Vugt* un *R. Wesseling*, advocaten,
- *Pirelli & C SpA* vārdā – *P. N. Malanczuk, E. Mattioli, M. J. Schaufeli* un *J. P. van der Klein*, advocaten, *I. Perego* un *M. Roberti*, avvocati,
- *The Goldman Sachs Group Inc.* vārdā – *D. A. M. H. W. Strik*, advocate,
- *ABB BV, ABB Holdings BV, ABB AB* un *ABB Ltd* vārdā – *W. Knibbeler, M. H. J. M. Immerzeel, E. Di Pangrazio, A. Schurink* un *M. Sinninghe Damsté*, advocaten,
- *Nexans Nederland BV, Nexans Cabling Solutions BV, Nexans Participations SA, Nexans SA* un *Nexans France SAS* vārdā – *H. M. Cornelissen, A. Knigge* un *R. van Dijken*, advocaten,
- *Smurfit Kappa Europe BV, Smurfit International BV* un *Smurfit Kappa Italia SpA* vārdā – *O. W. Brouwer, E. Di Pangrazio, A. Schurink* un *M. Sinninghe Damsté*, advocaten,
- *DS Smith Italy BV, DS Smith plc, DS Smith Packaging Italia SpA, DS Smith Holding Italia SpA* un *Toscana Ondulati SpA* vārdā – *M. G. Bredenoord-Spoek, J. K. de Pree* un *S. J. The*, advocaten,
- *Unilever Europe BV, Unilever Supply Chain Company AG* un *Unilever Italy Holdings Srl* vārdā – *R. J. G. Lamberti, C. C. A. van Rest* un *H. J. Vanderveen*, advocaten,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. Noë, W. Wils* un *C. Zois*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2025. gada 3. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.) 8. panta 1. punktu.
- 2 Šie lūgumi iesniegti saistībā ar divām tiesvedībām, pirmkārt, starp *Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain, GCC Interconnection Authority, Kuwait Ministry of Electricity and Water* un *Oman Electricity Transmission Company SAOC* (turpmāk tekstā visi šie četri uzņēmumi kopā – “EWAGB u.c.”), no vienas puses, un *Prysmian Netherlands BV, Draka Holding BV*,

Prysmian Cavi e Sistemi Srl, Pirelli & C SpA, Prysmian SpA, The Goldman Sachs Group Inc., ABB BV, ABB Holdings BV, ABB AB, ABB Ltd, Nexans Nederland BV, Nexans Cabling Solutions BV, Nexans Participations SA, Nexans SA un Nexans France SAS (turpmāk tekstā visas šīs 15 sabiedrības kopā – “*Draka u.c.*”), no otras puses, un, otrkārt, starp *Smurfit Kappa Europe BV, Smurfit International BV, Smurfit Kappa Italia SpA, DS Smith Italy BV, DS Smith plc, DS Smith Packaging Italia SpA, DS Smith Holding Italia SpA un Toscana Ondulati SpA* (turpmāk tekstā visas šīs astoņas sabiedrības kopā – “*Smurfit Kappa u.c.*”), no vienas puses, un *Unilever Europe BV, Unilever Supply Chain Company AG un Unilever Italy Holdings Srl* (turpmāk tekstā visas šīs trīs sabiedrības kopā – “*Unilever u.c.*”), no otras puses, par tās tiesas noteikšanu, kurai ir teritoriālā jurisdikcija izskatīt prasības, ar ko lūgts *Draka u.c.* un *Smurfit Kappa u.c.* atzīt par solidāri atbildīgām un piespriest tām atlīdzināt zaudējumus, kas radušies LESD 101. panta un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “EEZ līgums”) 53. panta pārkāpuma dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 1215/2012

3 Regulas Nr. 1215/2012 15., 16. un 21. apsvērumā noteikts:

“(15) Jurisdikcijas noteikumiem vajadzētu būt ļoti paredzamiem, un tiem būtu jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā ir atbildētāja domicils. Jurisdikcijai vienmēr vajadzētu būt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās strīda priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru. Juridiskas personas domicils jānosaka autonomi, lai kopējos noteikumus padarītu pārskatāmākus un novērstu jurisdikcijas kolīzijas.

(16) Papildus atbildētāja domicilam vajadzētu būt alternatīviem jurisdikcijas pamatojumiem, kuru pamatā ir cieša saistība starp tiesu un lietu vai kuru nolūks ir veicināt pareizu tiesvedības norisi. Ciešas saistības pastāvēšanai būtu jānodrošina juridiskā noteiktība un jānovērš iespējamība, ka prasību pret atbildētāju ceļ viņam saprātīgi neparedzamā dalībvalsts tiesā. Tas ir jo īpaši svarīgi strīdos par ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no privātās dzīves un personas tiesību aizskārumiem, tostarp no goda aizskaršanas un neslavas celšanas.

[..]

(21) Tiesvedības saskaņotas norises interesēs ir jāsamazina paralēlas tiesvedības iespēja un jānodrošina, ka atšķirīgās dalībvalstīs nepieņem nesavienojamus spriedumus. Vajadzētu būt skaidram un iedarbīgam mehānismam, lai izšķirtu *lis pendens* lietas un saistītas darbības un novērstu problēmas, ko izraisa valstu atšķirības attiecībā uz dienu, kad prasību uzskata par celtu. Šīs regulas nolūkos minētā diena būtu jānosaka autonomi.”

4 Šīs regulas II nodaļā “Jurisdikcija” ir desmit iedaļas. 1. iedaļā “Vispārīgi noteikumi” ir ietverts 4.–6. pants.

5 Minētās regulas 4. panta 1. punkta redakcija ir šāda:

“Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt minētās dalībvalsts tiesā neatkarīgi no viņu pilsonības.”

6 Regulas Nr. 1215/2012 5. panta 1. punktā paredzēts:

“Personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt citas dalībvalsts tiesā vienīgi saskaņā ar šīs nodaļas 2. līdz 7. iedaļā izklāstītajiem noteikumiem.”

7 Šīs regulas II nodaļas 2. iedaļā “Īpašā jurisdikcija” ietvertā 8. panta 1. punktā noteikts:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, var arī iesūdzēt:

1) ja šī persona ir viens no vairākiem atbildētājiem – tās vietas tiesās, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils, ja prasības ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķā tiesvedībā tiek pieņemti nesavienojami spriedumi;”.

8 Minētās regulas 63. panta 1. punkta redakcija ir šāda:

“Šajā regulā uzņēmēj sabiedrības vai citas juridiskās personas, vai fizisku un juridisku personu apvienības domicils ir vietā, kur ir tās:

a) statūtos noteiktā atrašanās vieta;

b) galvenais birojs; vai

c) galvenā darbības vieta.”

Direktīva 2014/104/ES

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV 2014, L 349, 1. lpp.), 1. apsvērums formulēts šādi:

“[LESD] 101. un 102. pants ir publiskās kārtības normas, un tās būtu efektīvi jāpiemēro visā [Eiropas] Savienībā, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek kropļota konkurence.”

10 Šīs direktīvas 1. panta “Priekšmets un darbības joma” 2. punktā paredzēts:

“Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi, ar kuriem koordinē konkurences noteikumu izpildi, ko veic konkurences iestādes, un minēto noteikumu izpildi zaudējumu atlīdzināšanas prasībās, kas celtas valstu tiesās.”

11 Minētās direktīvas 2. panta “Definīcijas” 2., 3. un 6. punktā noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

- 2) “pārkāpējs” ir uzņēmums vai uzņēmumu apvienība, kas ir pārkāpusi konkurences tiesības;
- 3) “valsts konkurences tiesību akti” ir valstu tiesību aktu noteikumi, kuru galvenais mērķis ir tāds pats kā LESD 101. un 102. pantam un kurus piemēro vienā un tajā pašā lietā paralēli Savienības konkurences tiesību aktiem saskaņā ar [Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101.] un [102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.),] 3. panta 1. punktu, neietverot valsts tiesību aktus, ar ko nosaka kriminālsodus fiziskām personām, izņemot, ja šādi kriminālsodi ir līdzekļi, ar kuriem tiek izpildīti konkurences noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem;

[..]

- 6) “cietusī persona” ir persona, kurai konkurences tiesību aktu pārkāpuma rezultātā ir nodarīts kaitējums;”.

- 12 Šīs direktīvas 3. pants “Tiesības uz pilnīgu atlīdzinājumu” formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka ikvienai fiziskai vai juridiskai personai, kurai nodarīts kaitējums konkurences tiesību aktu pārkāpuma rezultātā, ir iespēja prasīt un saņemt pilnīgu atlīdzinājumu par šo kaitējumu.”

2. Pilnīgs atlīdzinājums nozīmē, ka personai, kurai nodarīts kaitējums, tiek nodrošināts tāds stāvoklis, kādā tā būtu bijusi, ja konkurences tiesību aktu pārkāpums nebūtu izdarīts. Tādēļ tas ietver tiesības uz atlīdzinājumu par faktiskajiem zaudējumiem un negūto peļņu, kā arī procentu maksājumus.

3. Pilnīgs atlīdzinājums saskaņā ar šo direktīvu nedrīkst novest pie pārmērīgi lielas kompensācijas vai nu ar sodīšanas nolūkā piemērotiem, daudzkārtīgiem, vai citiem zaudējumu atlīdzināšanas veidiem.”

- 13 Direktīvas 2014/104 9. pantā “Valstu nolēmumu spēks” noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts konkurences iestādes vai pārsūdzības tiesas galīgajā nolēmumā konstatētais konkurences tiesību pārkāpums tiek uzskatīts par neapstridami pierādītu attiecībā uz zaudējumu atlīdzināšanas prasību, kas celta to valsts tiesās saskaņā ar LESD 101. vai 102. pantu vai valstu konkurences tiesībām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minēto galīgo nolēmumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, saskaņā ar valsts tiesību aktiem var iesniegt to valsts tiesā vismaz kā pirmšķietamu pierādījumu par to, ka ir noticis konkurences tiesību pārkāpums, un vajadzības gadījumā var izvērtēt kopā ar citiem pušu iesniegtajiem pierādījumiem.

3. Šis pants neskar LESD 267. pantā noteiktās tiesības un pienākumus.”

- 14 Šīs direktīvas 11. panta “Solidāra atbildība” 1. punktā paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumi, kuri, rīkojoties kopīgi, ir pārkāpuši konkurences tiesību aktus, ir solidāri atbildīgi par konkurences tiesību aktu pārkāpuma rezultātā nodarīto kaitējumu: katram no minētajiem uzņēmumiem ir pienākums atlīdzināt kaitējumu pilnā apmērā, un cietušajai personai ir tiesības pieprasīt pilnīgu atlīdzinājumu no jebkura no šiem pārkāpējiem, līdz tā ir saņēmusi pilnīgu atlīdzinājumu.”

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-672/23

- 15 Ar Lēmumu C(2014) 2139 final (2014. gada 2. aprīlis) par procedūru saskaņā ar LESD 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT.39610 “spēka kabeļi”/“Power Cables”) Eiropas Komisija konstatēja gandrīz pasaules mēroga aizliegtu vienošanos zemūdens un apakšzemes spēka kabeļu tirgos; tajā bija iesaistītas 26 juridiskas personas, proti:
- *Nexans* un *Nexans France*, kas iedibinātas Francijā,
 - *Prysmian SpA* un *Prysmian Cavi e Sistemi*, kas iedibinātas Itālijā, un to agrākie mātesuzņēmumi *Pirelli & C* un *The Goldman Sachs Group*,
 - *J-Power Systems Corporation* un kopuzņēmuma mātesuzņēmumi *Hitachi Metals Ltd* un *Sumitomo Electric Industries Ltd*,
 - *VISCAS Corporation* un kopuzņēmuma mātesuzņēmumi *Furukawa Electric Co. Ltd* un *Fujikura Ltd*,
 - *ABB AB* (iepriekš), kuras tiesību pārņēmēja ir *ABB AB*, kas iedibināta Zviedrijā, un *ABB Ltd* kā *ABB AB* mātesuzņēmums, kas iedibināts Šveicē,
 - *Brugg Kabel AG* un *Kabelwerke Brugg AG Holding*,
 - *Silec Cable SAS*, tās pašreizējais mātesuzņēmums *General Cable Corporation* un iepriekšējais mātesuzņēmums *Safran SA*,
 - *EXSYM Corporation* un kopuzņēmuma mātesuzņēmumi *SWCC Showa Holdings Co. Ltd* un *Mitsubishi Cable Industries Ltd.*,
 - *LS Cable & System Ltd*,
 - *Taihan Electric Wire Co. Ltd* un
 - *nkt cables GmbH* un *NKT Holding A/S*.
- 16 Komisija atzina, ka minētās sabiedrības no 1999. gada 18. februāra līdz 2009. gada 29. janvārim piedalījušās tikla daudzpusējās un divpusējās sanāksmēs un sazinājušās ar mērķi sadalīt spēka kabeļu apakšzemes un zemūdens projektu tirgus un klientus konkrētās teritorijās. Tā secināja, ka šīs koluzīvās darbības ir turpināts LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpums.
- 17 *Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain*, *Kuwait Ministry of Electricity and Water* un *Oman Electricity Transmission Company* ir valsts uzņēmumi, kas atbild par augstsprieguma elektrotīklu attīstību, ekspluatāciju un uzturēšanu attiecīgi Bahreinā, Kuveitā un Omānā. *GCC Interconnection Authority* ir starp Persijas līča arābu valstu sadarbības padomes dalībvalstu – proti, Apvienoto Arābu Emirātu, Bahreinas Karalistes, Saūda Arābijas Karalistes, Omānas Sultanāta, Kataras Valsts un Kuveitas Valsts – elektrotīkliem pastāvošās starpsavienojumu infrastruktūras īpašniece un operatore.

- 18 *EWAGB* u.c. cēla atzīšanas prasību *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande), lūdzot, pirmkārt, konstatēt *Draka* u.c. solidāro atbildību attiecībā pret *EWAGB* u.c. to dalības attiecīgās aizliegtās vienošanās īstenošanā dēļ un, otrkārt, piespriest šīm sabiedrībām solidāri samaksāt atlīdzību, kuras apmērs nosakāms vēlāk, lai atlīdzinātu kaitējumu, kas šīs aizliegtās vienošanās dēļ radies ārpus Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ).
- 19 Šī atzīšanas prasība ir vērsta pret vairākām sabiedrībām, kas ir atbildētājas pamatlietā un ietilpst *Prysmian Cavi e Sistemi*, *ABB AB* (iepriekš) un *Nexans* grupās. Dažas no tām ir iedibinātas Nīderlandē, tomēr ir ārpus *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) teritoriālās piekritis, savukārt citas ir iedibinātas ārpus Nīderlandes. Visas šīs sabiedrības tieši vai netieši ir meitasuzņēmumi, kas pilnībā pieder uzņēmumiem, kuriem Komisija nolēma inkriminēt dalību attiecīgās aizliegtās vienošanās īstenošanā. Lēmumā Komisija konstatēja, ka *Prysmian Cavi e Sistemi*, *ABB AB* (iepriekš) un *Nexans France* piedalījušās aizliegtās vienošanās īstenošanā, un atzina *Prysmian*, *Pirelli & C*, *The Goldman Sachs Group*, *ABB Ltd* un *Nexans* kā iepriekš minēto aizliegtās vienošanās dalībniecu (netiešo) mātesuzņēmumu augšupejošā līnijā atbildību. Nīderlandē iedibinātās sabiedrības *Nexans Participations*, kā arī *Prysmian Netherlands*, *Draka Holding*, *ABB BV*, *ABB Holdings*, *Nexans Nederland* un *Nexans Cabling Solutions* nebija minētā lēmuma adresātes. Visas šīs atbilstoši Nīderlandes tiesībām iedibinātās atbildētājas sabiedrības tieši vai netieši ir attiecīgi *Prysmian Cavi e Sistemi*, *ABB Ltd* un *Nexans* pilnībā piederoši meitasuzņēmumi.
- 20 *Draka Holding*, kas iedibināta Amsterdamā, ir vienīgā atbildētāja sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) teritoriālajā piekritībā, un tādēļ tā ir atbildētāja, uz kuru balstoties nosakāma tiesas, kurā celta prasība, jurisdikcija (turpmāk tekstā – “galvenā atbildētāja”). Šī sabiedrība ir *Prysmian Cavi e Sistemi* meitasuzņēmums, kam pilnībā pieder arī *Prysmian Netherlands* kapitāls. Nedz *Draka Holding*, nedz citas Nīderlandē iedibinātās atbildētājas sabiedrības nebija Komisijas 2014. gada 2. aprīļa lēmuma adresātes.
- 21 Ar atzīšanas spriedumu *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa), pamatojoties uz Regulas Nr. 1215/2012 4. panta 1. punktu, atzina, ka tai ir jurisdikcija izskatīt prasības, kas celtas pret visām Nīderlandē iedibinātajām atbildētājām sabiedrībām. Turpretī tā konstatēja, ka tai nav jurisdikcijas izskatīt prasības, kas celtas pret atbildētājām sabiedrībām, kuras iedibinātas ārpus Nīderlandes, jo starptautiskā jurisdikcija nav secināma nedz no Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta, nedz no kāda cita juridiskā pamata. Proti, tā lēma, ka starp prasībām, kas celtas pret Nīderlandē iedibinātajām sabiedrībām, un prasībām, kas celtas pret sabiedrībām, kuras iedibinātas ārpus Nīderlandes, nav pietiekami ciešas saistības, kas pamatotu visu šo prasību izskatīšanu vienā tiesā, tādējādi izvairoties no nesavienojamiem nolēmumiem.
- 22 *EWAGB* u.c. par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande), kas ir iesniedzējtiesa šajā lietā.
- 23 Minētā tiesa atgādina, ka Nīderlandē iedibinātās atbildētājas sabiedrības nav apstrīdējušas *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) nolēmumu, ar kuru tika atzīta tās iekšējā teritoriālā jurisdikcija izskatīt prasību ne tikai pret *Draka Holding*, kas ir šīs tiesas teritoriālajā piekritībā, bet arī pret visām pārējām iepriekš minētajām sabiedrībām, kas iedibinātas Nīderlandē, taču ir ārpus šīs tiesas teritoriālās piekritis. Iesniedzējtiesa ir precizējusi, ka saskaņā ar valsts procesuālajām normām lēmumi par iekšējo teritoriālo jurisdikciju nav pārsūdzami un tāpēc tai jāatzīst, ka *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) ir iekšēja teritoriālā jurisdikcija attiecībā uz visām Nīderlandē iedibinātajām atbildētājām sabiedrībām.

- 24 Tomēr iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē pastāv pietiekami cieša saistība starp prasību, kas celta pret *Draka Holding* vai citām Nīderlandē iedibinātajām atbildētājām sabiedrībām, no vienas puses, un prasībām, kas celtas pret atbildētājām sabiedrībām, kuras iedibinātas ārpus Nīderlandes, no otras puses.
- 25 Šādos apstākļos *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) a) Vai [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punkta izpratnē pastāv cieša saistība starp:
- i) no vienas puses, prasību, kas celta pret galveno atbildētāju, kurš nav Komisijas lēmuma par aizliegtu vienošanos adresāts, bet kurš kā vienība, par ko tiek apgalvots, ka tā ietilpst uzņēmumā Savienības konkurences tiesību izpratnē, lejupejošā līnijā tiek saukts pie atbildības par konstatēto Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu, un
 - ii) no otras puses, prasību, kas celta pret:
 - līdzatbildētāju, kurš ir attiecīgā lēmuma adresāts, un/vai
 - līdzatbildētāju, kurš nav attiecīgā lēmuma adresāts un par kuru tiek apgalvots, ka tas kā juridiska vienība ietilpst uzņēmumā, kas ar attiecīgo lēmumu tiek saukts pie publiski tiesiskās atbildības par Savienības tiesībās noteiktā karteļu aizlieguma pārkāpumu?

Vai šajā ziņā kaut ko maina tas,

1. ka galvenajam atbildētājam, kas lejupejošā līnijā tiek saukts pie atbildības, aizliegtās vienošanās periodā ir tikai piederējušas un tas ir tikai pārvaldījis kapitāldaļas;
 2. ja atbilde uz ceturtā jautājuma a) daļu ir apstiprinoša – ka galvenais atbildētājs, kas lejupejošā līnijā tiek saukts pie atbildības, ir piedalījies produktu, uz kuriem attiecas aizliegta vienošanās, ražošanā, izplatīšanā, pārdošanā un/vai piegādē un/vai pakalpojumu, uz kuriem attiecas aizliegta vienošanās, sniegšanā;
 3. ka līdzatbildētājs, kas ir lēmuma adresāts, attiecīgajā lēmumā ir kvalificēts kā:
 - i) faktiskais aizliegtas vienošanās dalībnieks tādā izpratnē, ka tas ir faktiski piedalījies konstatētajā(-os) nolīgumā(-os), kas veido konkurences noteikumu pārkāpumu, un/vai saskaņotās darbības, vai
 - ii) juridiska vienība, kura ietilpst uzņēmumā, kas ir saukts pie publiski tiesiskās atbildības par Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu;
 4. ka līdzatbildētājs, kas nav lēmuma adresāts, faktiski ir ražojis, izplatījis, pārdevis un/vai piegādājis produktus, uz kuriem attiecas aizliegtā vienošanās, un/vai faktiski ir sniedzis pakalpojumus, uz kuriem attiecas aizliegtā vienošanās;
 5. ka galvenais atbildētājs un līdzatbildētājs ietilpst vai neietilpst vienā un tajā pašā uzņēmumā;
 6. ka prasītāji tieši vai netieši ir pirkuši produktus no galvenā atbildētāja un/vai līdzatbildētāja un/vai tieši vai netieši ir no tiem saņēmuši pakalpojumus?
- b) Vai, lai atbildētu uz pirmā jautājuma a) daļu, ir būtiski, vai ir vai nav paredzams, ka attiecīgo līdzatbildētāju iesūdz tiesā, kuras jurisdikcija attiecas uz galveno atbildētāju? Ja tas ir būtiski, vai šī paredzamība ir atsevišķs kritērijs, piemērojot [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punktu? Vai, ņemot vērā 2021. gada 6. oktobra spriedumu *Sumal* (C-882/19, EU:C:2021:800), tā principā pastāv? Cik lielā mērā pirmā jautājuma a) daļas 1.–6. punktā minētie apstākļi izskatāmajā lietā ļauj paredzēt, ka līdzatbildētājs tiks iesūdzēts tiesā, kuras jurisdikcija attiecas uz galveno atbildētāju?

- 2) Vai, nosakot jurisdikciju, ir jāņem vērā arī prasības pret galveno atbildētāju izredzes uz tās apmierināšanu? Ja tas tā ir, vai, veicot šādu izvērtējumu, ir pietiekami, ka *a priori* nevar tikt izslēgts, ka prasība tiks apmierināta?
- 3) a) Vai Savienības tiesību aktos noteiktās tiesības uz zaudējumu atlīdzību, kas ir ikvienai personai, pamatojoties uz konstatēto Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu, aptver arī tiesības prasīt atlīdzināt zaudējumus, kuri radušies ārpus EEZ?
- b) Vai konkurences tiesībās atzītā prezumpcija par mātesuzņēmumu (kuriem piemērots naudas sods) izšķirošu ietekmi uz meitasuzņēmumu saimniecisko darbību (“*Akzo* prezumpcija”) ir jāpiemēro un to var piemērot (civiltiesiskās) lietās par aizliegtas vienošanās dēļ radītiem zaudējumiem?
- c) Vai pastarpināta kontrolakciju sabiedrība, kas tikai pārvalda un tur kapitāldaļas, atbilst otrajam *Sumal* kritērijam (saimnieciskās darbības veikšana, kas konkrēti saistīta ar tā pārkāpuma priekšmetu, par kuru pie atbildības saukts mātesuzņēmums)?
- 4) a) Vai, piemērojot [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punktu, dažādi atbildētāji, kas ir vienas un tās pašas dalībvalsts rezidenti, (kopā) var veidot galveno atbildētāju?
- b) Vai [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punkts, padarot nepiemērojamas valsts tiesību normas, tieši un nepastarpināti nosaka tiesu, kam ir teritoriālā jurisdikcija?
- c) Ja atbilde uz ceturto jautājuma a) daļu ir noliedzīga – tādā nozīmē, ka tikai viens atbildētājs var būt galvenais atbildētājs, – un atbilde uz ceturto jautājuma b) daļu ir apstiprinoša – tādā nozīmē, ka [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punkts, padarot nepiemērojamas valsts tiesību normas, tieši un nepastarpināti nosaka tiesu, kam ir teritoriālā jurisdikcija, – vai, piemērojot [šo tiesību normu], pastāv iespēja iekšējā kārtībā nodot lietu atbildētāja domicila tiesai tajā pašā dalībvalstī?”

Lietā C-673/23

- 26 2019. gada 17. jūlijā *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (Konkurences un tirgus uzraudzības iestāde, Itālija; turpmāk tekstā – “AGCM”) pieņēma lēmumu, kurā atzina, ka vairāki uzņēmumi, tostarp *Smurfit Kappa Italia* un *Toscana Ondulati*, ir izdarījuši divus atsevišķus LESD 101. panta, kā arī Itālijas Konkurences likuma 15. un 31. panta pārkāpumus.
- 27 Šajā lēmumā AGCM, pirmkārt, secināja, ka šie uzņēmumi no 2004. gada 2. februāra līdz 2017. gada 30. martam piedalījušies aizliegtas vienošanās īstenošanā Itālijas gofrētā kartona tirgū, ietekmējot šī produkta pārdošanas cenas un mudinot citus uzņēmumus iesaistīties šīs aizliegtas vienošanās darbībā. Otrkārt, tā konstatēja, ka lielākie kartona iepakojuma ražotāji no 2005. gada 7. septembra līdz 2017. gada 30. martam piedalījušies aizliegtas vienošanās īstenošanā attiecībā uz iepakojuma materiāliem, kuras mērķis bija izkropļot konkurenci Itālijas kartona iepakojuma tirgū. AGCM arī norādīja, ka otrajam kartelim bijusi atbalsta funkcija attiecībā uz gofrētā kartona jomā pastāvošo karteli.
- 28 Minētais lēmums bija adresēts *Smurfit Kappa Italia*, kas iedibināta Milānā (Itālija), *DS Smith Holding Italia*, kas iedibināta Vimerkatē [*Vimercate*] (Itālija) un *Toscana Ondulati*, kas iedibināta Kapanorī [*Capannori*] (Itālija), un no tā izriet, ka *Smurfit Kappa Italia* un *Toscana Ondulati* bija aizliegtas vienošanās dalībnieces. Tika atzīta arī *DS Smith Holding Italia* kā netiešā

mātesuzņēmuma atbildība par šo aizliegtu vienošanos augšupejošā līnijā. Savukārt pārējās prasītājas sabiedrības pamatlietā, kuras ietilpst *Smurfit Kappa Italia* un *Toscana Ondulati* grupās, nebija šā lēmuma adresātes.

- 29 *Unilever* u.c., kas ietilpst *Unilever* grupā, pārkāpuma periodu laikā no aizliegtās vienošanās dalībnieksabiedrībām iegādājās izejvielas un iepakojuma materiālus, kā arī *Unilever* ražošanas iekārtām Eiropā paredzētu gofrētā kartona iepakojumu. *Unilever* u.c. skatījumā tiem tika radīts kaitējums to produktu cenu paaugstināšanās dēļ, kuri tika iegādāti no aizliegtās vienošanās dalībnieksabiedrībām, kā arī mākslīgi augsta cenu līmeņa saglabāšanas (“cenu “jumts””) un aizliegtās vienošanās paliekošās ietekmes uz tirgu dēļ.
- 30 Tādēļ *Unilever* u.c. cēla atzišanas prasību *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa), lūdzot atzīt, ka *Smurfit Kappa* u.c. ir solidāra atbildība pret *Unilever* u.c., jo minētās sabiedrības piedalījās attiecīgās aizliegtās vienošanās īstenošanā. *Unilever* u.c. arī lūdza piespriest minētajām sabiedrībām solidāri samaksāt atlīdzību, kuras apmērs nosakāms vēlāk, lai atlīdzinātu kaitējumu, kas *Unilever* u.c. radies šīs aizliegtās vienošanās dēļ.
- 31 *Smurfit Kappa International* ir vienīgā atbildētāja sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) teritoriālajā piekritībā, un tiek uzskatīta par galveno atbildētāju. Šī sabiedrība nebija AGCM 2019. gada 17. jūlija lēmuma adresāte. Tā ir pastarpināta kontrolāciju sabiedrība, kas ir *Smurfit Kappa Group* – Īrijā iedibinātas sabiedrības, kura nav iesaistīta pamatlietā, – meitasuzņēmums, un *Smurfit Kappa Europe* mātesuzņēmums. Pēdējam minētajam pilnībā pieder *Smurfit Kappa Italia* – kas ir viena no AGCM 2019. gada 17. jūlija lēmuma adresātēm – kapitāls.
- 32 Ar atzišanas spriedumu *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) atzina teritoriālo jurisdikciju gan iekšējā, gan starptautiskā līmenī izskatīt prasības, kas celtas pret Nīderlandē, kā arī ārpus Nīderlandes iedibinātajām sabiedrībām.
- 33 Pirmkārt, tā atzina, ka tai ir jurisdikcija izskatīt prasību pret *Smurfit International*, kas ir vienīgā atbildētāja sabiedrība, kura iedibināta Amsterdamā (Nīderlande), un tādēļ ir tās teritoriālajā piekritībā, kā arī tās prasības, kuras celtas pret visām Nīderlandē iedibinātajām sabiedrībām, jo starp visām šīm prasībām pastāv saistība, kas efektivitātes apsvērumu dēļ pamato to kopīgu izskatīšanu. Otrkārt, tā konstatēja, ka starp prasībām, kas celtas pret visām Nīderlandē iedibinātajām sabiedrībām, un tām prasībām, kas celtas pret sabiedrībām, kuras iedibinātas ārpus Nīderlandes, pastāv pietiekami cieša saistība, kas ir pamats tam, lai spriedumu taisītu viena tiesa, tādējādi izvairoties no nesavienojamiem nolēmumiem.
- 34 *Smurfit Kappa* u.c. par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa), kas ir iesniedzējtiesa šajā lietā.
- 35 Šī tiesa atgādina, ka Nīderlandē iedibinātās sabiedrības pirmajā instancē neapstrīdēja *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) jurisdikciju un atbilstoši valsts procesuālajām normām lēmumus par iekšējo teritoriālo jurisdikciju nevar pārsūdzēt šajā tiesā. Tā norāda, ka tāpēc tai jāatzīst, ka šai tiesai ir iekšēja teritoriālā jurisdikcija izskatīt ne vien prasību, kas vērsta pret *Smurfit International* – vienīgo sabiedrību, kura šajā gadījumā ir tās teritoriālajā piekritībā un kura, lai gan nav AGCM lēmuma adresāte, tomēr ir kļuvusi par galveno atbildētāju tās iedibināšanas vietas dēļ –, bet arī tās prasības, kas vērstas pret visām atbildētājām sabiedrībām, kuras iedibinātas Nīderlandē.

- 36 Tomēr iesniedzējtiesa šaubās par minētās tiesas starptautisko jurisdikciju attiecībā uz tām prasībām, kas celtas pret sabiedrībām, kuras iedibinātas ārpus Nīderlandes. Iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē pastāv pietiekami cieša saistība starp prasību, kas celta pret *Smurfit International* un/vai citām Nīderlandē iedibinātajām sabiedrībām, no vienas puses, un prasībām, kas celtas pret sabiedrībām, kuras iedibinātas ārpus Nīderlandes, no otras puses.
- 37 Šādos apstākļos *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) a) Vai [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punkta izpratnē pastāv cieša saistība starp:
- i) no vienas puses, prasību, kas celta pret galveno atbildētāju, kurš nav valsts konkurences iestādes lēmuma par aizliegtu vienošanos adresāts, bet kurš kā vienība, par ko tiek apgalvots, ka tā ietilpst uzņēmumā Savienības konkurences tiesību izpratnē, lejupejošā līnijā tiek saukts pie atbildības par konstatētu Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu, un
 - ii) no otras puses, prasību, kas celta pret:
 - līdzatbildētāju, kurš ir attiecīgā lēmuma adresāts, un/vai
 - līdzatbildētāju, kurš nav attiecīgā lēmuma adresāts un par kuru tiek apgalvots, ka tas kā juridiska vienība ietilpst uzņēmumā, kas ar attiecīgo lēmumu tiek saukts pie publiski tiesiskās atbildības par Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu?

Vai šajā ziņā kaut ko maina tas,

1. ka galvenajam atbildētājam, kas lejupejošā līnijā tiek saukts pie atbildības, aizliegtās vienošanās periodā ir tikai piederējušas un tas ir tikai pārvaldījis kapitāldaļas;
2. ja atbilde uz ceturtā jautājuma a) daļu ir apstiprinoša – ka galvenais atbildētājs, kas augšupejošā līnijā tiek saukts pie atbildības, ir piedalījies produktu, uz kuriem attiecas aizliegta vienošanās, ražošanā, izplatīšanā, pārdošanā un/vai piegādē un/vai pakalpojumu, uz kuriem attiecas aizliegta vienošanās, sniegšanā;
3. ka galvenais atbildētājs ir vai nav tās dalībvalsts rezidents, kurā valsts konkurences iestāde ir konstatējusi (tikai) vienu Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu valsts tirgū;
4. ka līdzatbildētājs, kas ir lēmuma adresāts, attiecīgajā lēmumā ir kvalificēts kā:
 - i) faktiskais aizliegtas vienošanās dalībnieks tādā izpratnē, ka tas ir faktiski piedalījies konstatētajā(-os) nolīgumā(-os), kas veido konkurences noteikumu pārkāpumu, un/vai saskaņotās darbībās, vai
 - ii) juridiska vienība, kura ietilpst uzņēmumā, kas ir saukts pie publiski tiesiskās atbildības par Savienības tiesībās noteiktā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās pārkāpumu;
5. ka līdzatbildētājs, kas nav lēmuma adresāts, faktiski ir ražojis, izplatījis, pārdevis un/vai piegādājis produktus, uz kuriem attiecas aizliegta vienošanās, un/vai faktiski ir sniedzis pakalpojumus, uz kuriem attiecas aizliegta vienošanās;
6. ka galvenais atbildētājs un līdzatbildētājs ietilpst vai neietilpst vienā un tajā pašā uzņēmumā;
7. ka prasītāji tieši vai netieši ir pirkuši produktus no galvenā atbildētāja un/vai līdzatbildētāja un/vai tieši vai netieši ir no tiem saņēmuši pakalpojumus?

- b) Vai, lai atbildētu uz pirmā jautājuma a) daļu, ir būtiski, vai ir vai nav paredzams, ka attiecīgo līdzatbildētāju iesūdz tiesā, kuras jurisdikcija attiecas uz galveno atbildētāju? Ja tas ir būtiski, vai šī paredzamība ir atsevišķs kritērijs, piemērojot [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punktu? Vai, ņemot vērā 2021. gada 6. oktobra spriedumu *Sumal* (C-882/19, EU:C:2021:800), tā principā pastāv? Cik lielā mērā pirmā jautājuma a) daļas 1.–6. punktā minētie apstākļi izskatāmajā lietā ļauj paredzēt, ka līdzatbildētājs tiks iesūdzēts tiesā, kuras jurisdikcija attiecas uz galveno atbildētāju?
- 2) Vai, nosakot jurisdikciju, ir jāņem vērā arī prasības pret galveno atbildētāju izredzes uz tās apmierināšanu? Ja tas tā ir, vai, veicot šādu izvērtējumu, ir pietiekami, ka *a priori* nevar tikt izslēgts, ka prasība tiks apmierināta?
- 3) Vai konkurences tiesībās atzītā prezumpcija par mātesuzņēmumu (kuriem piemērots naudas sods) izšķirošu ietekmi uz meitasuzņēmumu saimniecisko darbību (“*Akzo* prezumpcija”) ir jāpiemēro un to var piemērot (civiltiesiskās) lietās par aizliegtas vienošanās dēļ radītiem zaudējumiem?
- 4) a) Vai, piemērojot [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punktu, dažādi atbildētāji, kas ir vienas un tās pašas dalībvalsts rezidenti, (kopā) var veidot galveno atbildētāju?
- b) Vai [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punkts, padarot nepiemērojamas valsts tiesību normas, tieši un nepastarpināti nosaka tiesu, kam ir teritoriālā jurisdikcija?
- c) Ja atbilde uz ceturtdā jautājuma a) daļu ir noliedzoša – tādā nozīmē, ka tikai viens atbildētājs var būt galvenais atbildētājs, – un atbilde uz ceturtdā jautājuma b) daļu ir apstiprinoša – tādā nozīmē, ka [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punkts, padarot nepiemērojamas valsts tiesību normas, tieši un nepastarpināti nosaka tiesu, kam ir teritoriālā jurisdikcija, – vai, piemērojot [Regulas Nr. 1215/2012] 8. panta 1. punktu, pastāv iespēja iekšējā kārtībā nodot lietu atbildētāja domicila tiesai tajā pašā dalībvalstī?”

Tiesvedība Tiesā

- 38 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2024. gada 18. janvāra lēmumu lietas C-672/23 un C-673/23 saskaņā ar Tiesas Reglamenta 54. pantu tika apvienotas mutvārdu procesam un galīgā nolēmuma taisīšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmā jautājuma a) daļu

- 39 Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātajā valstu tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo strīdu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, *Ministrstvo za obrambo*, C-742/19, EU:C:2021:597, 31. punkts).
- 40 Šajā lietā no iesniedzējtiesas nolēmumiem izriet, ka ar pirmā jautājuma a) daļu, kas lietās C-672/23 un C-673/23 būtībā ir formulēta līdzīgi, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai daži no šīm lietām raksturīgajiem apstākļiem var liecināt par to, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē pastāv pietiekami cieša saistība, no vienas puses, starp prasību, kas celta pret galveno atbildētāju, kura nav attiecīgā valsts vai Savienības konkurences iestādes lēmuma adresāte, bet

kura kā vienība, par ko apgalvots, ka tā pieder uzņēmumam, kas ar šo lēmumu atzīts par atbildīgu par Savienības konkurences tiesību pārkāpumu, arī augšupejošā vai lejupejošā līnijā atzīta par atbildīgu par konstatēto pārkāpumu, un, no otras puses, prasībām, kas celtas pret līdzatbildētājam neatkarīgi no tā, vai tās ir šī lēmuma adresātes, un kas var pamatot *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) starptautisko jurisdikciju izskatīt šīs prasības.

- 41 Iesniedzējtiesa it īpaši vaicā, vai, izvērtējot šādas saistības esību, ir nozīme tādiem apstākļiem kā, pirmkārt, tam, ka galvenajai atbildētājai pieder un tā pārvalda akcijas; otrkārt, tās iespējamai iesaistei to preču ražošanā, izplatīšanā, pārdošanā un/vai piegādē vai to pakalpojumu sniegšanā, kas ir aizliegtās vienošanās priekšmets; treškārt, tam, vai galvenā atbildētāja ir iedibināta dalībvalstī, kurā konstatēts konkurences tiesību pārkāpums; ceturtkārt, tam, vai līdzatbildētāja, kas ir attiecīgā lēmuma adresāte, ir kvalificēta kā faktiskā pārkāpuma dalībiece vai kā vienība, kas ir daļa no uzņēmuma, kurš atzīts par atbildīgu par pārkāpumu; piektkārt, faktam, ka līdzatbildētāja, kura nav lēmuma adresāte, faktiski ražojusi, izplatījusi, pārdevusi un/vai piegādājusi preces vai sniegusi pakalpojumus, kas bijuši aizliegtās vienošanās pamatā; sestkārt, galvenās atbildētājas un līdzatbildētājas piederībai vienam uzņēmumam; un, septītkārt, tam, ka prasītājas tieši vai netieši iegādājušās preces vai saņēmušās pakalpojumus no galvenās atbildētājas un/vai līdzatbildētājas vai arī likušas tos piegādāt vai sniegt.
- 42 Šādos apstākļos jāuzskata, ka pirmā jautājuma a) daļā iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka šīs tiesību normas izpratnē var būt “tik cieši saistītas”, no vienas puses, prasība, kas celta pret galveno atbildētāju, kurš nav atzīts par atbildīgu par Komisijas vai valsts konkurences iestādes konstatētu LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpumu, un, no otras puses, prasības, kas celtas pret sabiedrībām, par kurām ir nopietnas norādes, ka tās Savienības konkurences tiesību izpratnē pieder uzņēmumiem, kuriem šis pārkāpums ir inkriminēts.
- 43 Vispirms jāatgādina – tā kā ar Regulu Nr. 1215/2012 ir atcelta un aizstāta Padomes Regula (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.), ar ko savukārt tika aizstāta 1968. gada 27. septembra Konvencija par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar turpmākām konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanos šai konvencijai, Tiesas sniegtā šo iepriekšējo juridisko instrumentu normu interpretācija ir attiecināma arī uz Regulas Nr. 1215/2012 normām, ja šīs tiesību normas var kvalificēt kā “līdzvērtīgas” (spriedums, 2021. gada 15. jūlijs, *Volvo* u.c., C-30/20, EU:C:2021:604, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 44 Tā tas ir, pirmkārt, attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 6. panta 1. punktu un, otrkārt, Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu, kuri būtībā ir formulēti līdzīgi, tādēļ šīs tiesību normas var kvalificēt kā “līdzvērtīgas” šī sprieduma iepriekšējā punktā minētās judikatūras izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 15. jūlijs, *Volvo* u.c., C-30/20, EU:C:2021:604, 29. punkts, kā arī 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 24. punkts).
- 45 Saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 4. panta 1. punktu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt šīs dalībvalsts tiesā. Šīs regulas 63. panta 1. punktā noteikts, ka šajā regulā uzņēmēj sabiedrības vai citas juridiskās personas domicils ir vietā, kur ir tās statūtos noteiktā atrašanās vieta, galvenais birojs vai galvenā darbības vieta. Tomēr šī tiesību norma par atbildētāja domicila dalībvalsts tiesu jurisdikciju minētā 4. panta 1. punktā ir paredzēta, “[ievērojot]” citas Regulas Nr. 1215/2012 normas. Proti, lai gan šī tiesību norma par jurisdikciju atbilstoši šīs regulas 15. apsvērumam ir principiāls noteikums, minētā regula paredz dažus izņēmumus (šajā nozīmē

- skat. spriedumu, 2025. gada 25. februāris, *BSH Hausgeräte*, C-339/22, EU:C:2025:108, 29. un 30. punkts). Viens no tiem ir minētās regulas 8. pants, kurā paredzēti izņēmumi no šī principa attiecībā uz saistītām prasībām.
- 46 Šajā ziņā Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktā noteikts, ka personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt – ja šī persona ir viens no vairākiem atbildētājiem – tās vietas tiesā, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils, ja prasības ir “tik cieši saistītas”, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķās tiesvedībās tiek taisīti nesavienojami spriedumi.
- 47 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai šīs regulas normas ir jāinterpretē autonomi, atsaucoties uz tās sistēmu un mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 8. jūnijs, *BNP Paribas*, C-567/21, EU:C:2023:452, 43. punkts).
- 48 Kā izriet no Regulas Nr. 1215/2012 16. un 21. apsvēruma, tās 8. panta 1. punktā paredzētais īpašās jurisdikcijas noteikums ir vērst uz to, lai veicinātu pareizu tiesvedības norisi, samazinātu paralēlas tiesvedības iespēju un tādējādi izvairītos no riska, ka atsevišķās tiesvedībās tiek taisīti nesavienojami spriedumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 7. septembris, *Beverage City Polska*, C-832/21, EU:C:2023:635, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 49 Šis īpašās jurisdikcijas noteikums, ciktāl tā ir atkāpe no Regulas Nr. 1215/2012 4. panta 1. punktā paredzētās vispārīgās atbildētāja domicila tiesas jurisdikcijas, ir jāinterpretē šauri, nepārsniedzot šajā regulā skaidri paredzētos gadījumus (spriedums, 2023. gada 7. septembris, *Beverage City Polska*, C-832/21, EU:C:2023:635, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Piemērojot Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu, jāizvērtē, vai dažādās prasības, kuras tas pats prasītājs cēlis pret dažādiem atbildētājiem, savstarpēji ir tā saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķās tiesvedībās tiek taisīti nesavienojami spriedumi. Šādas saistības esība jāizvērtē, ņemot vērā visus lietas apstākļus, un it īpaši risku, ka var tikt pieņemti nesavienojami nolēmumi.
- 51 Šajā ziņā, lai nolēmumi būtu uzskatāmi par nesavienojamiem, nepietiek ar to, ka pastāv atšķirības tiesvedības iznākumā, – šīm atšķirībām ir jāpastāv arī vienas un tās pašas faktiskās un tiesiskās situācijas ietvaros (spriedums, 2015. gada 21. maijs, *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 52 Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktā paredzēto noteikumu nevar interpretēt tādējādi, ka tas varētu ļaut prasītājam celt prasību pret vairākiem atbildētājiem tikai tādēļ, lai kādu no šiem atbildētājiem nepakļautu tās valsts tiesu jurisdikcijai, kurā ir tā domicils, un tādējādi apietu šajā tiesību normā ietvertu jurisdikcijas noteikumu, mākslīgi radot vai saglabājot minētās tiesību normas piemērojamības nosacījumus (spriedums, 2023. gada 7. septembris, *Beverage City Polska*, C-832/21, EU:C:2023:635, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 53 Tādējādi iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus atbilstošos tajā izskatāmās lietas apstākļus, saistībā ar prasībām, kas vērstas pret dažādiem atbildētājiem, kuri iesaistīti pamatlietā pirmajā instancē, ir jāizvērtē tādas pašas tiesiskās un faktiskās situācijas esība un jāpārlicinās, ka to prasību mērķis, kas celtas tikai pret vienu no līdzatbildētājiem, kura domicils pamato tās tiesas jurisdikciju, kurā celta prasība, nav mākslīgi izpildīt Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 7. septembris, *Beverage City Polska*, C-832/21, EU:C:2023:635, 42. un 45. punkts).

- 54 Šajā ziņā, pirmām kārtām, jāatgādina, ka nosacījums par tādu pašu faktisko un tiesisko situāciju citstarp ir izpildīts tad, ja vairāki uzņēmumi, kas piedalījušies vienotā un turpinātā Savienības konkurences tiesību pārkāpumā, kurš konstatēts Komisijas lēmumā, tiek saukti pie atbildības par dalību šajā pārkāpumā, lai gan to iesaiste pārkāpuma īstenošanā laika ziņā vai ģeogrāfiski ir bijusi atšķirīga (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 21. maijs, *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 21. punkts).
- 55 Tiesa ir arī nospriedusi – tas, ka mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmuma solidārā atbildība par Savienības konkurences tiesību pārkāpumu nav konstatēta Komisijas galīgā lēmumā, šādām prasībām neliedz piemērot Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 30. punkts).
- 56 Proti, Tiesa ir lēmusi, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts ir piemērojams arī tādu prasību gadījumā, kas celtas gan pret mātesuzņēmumu, gan pret meitasuzņēmumu, ar kuru mātesuzņēmums veido ekonomisku vienību, un kas balstītas uz otrā minētā dalību Savienības konkurences tiesību pārkāpumā, kurš konstatēts valsts konkurences iestādes lēmumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 33. punkts).
- 57 Otrām kārtām, jāatgādina, ka pastāvīgās judikatūras atziņa ir arī tāda, ka tad, ja ir pierādīts, ka mātesuzņēmums un meitasuzņēmums ir vienas ekonomiskās vienības daļas un tātad veido vienu uzņēmumu Savienības konkurences tiesību izpratnē, tieši šīs ekonomiskās vienības, kas izdarījusi pārkāpumu, pastāvēšana pati par sevi izšķiroši nosaka vienas vai otras sabiedrības, kas veido uzņēmumu, atbildību par pēdējā minētā pretkonkurences rīcību. Šajā ziņā jēdziens “uzņēmums” un ar tā starpniecību jēdziens “ekonomiska vienība” automātiski rada solidāru atbildību starp vienībām, kas pārkāpuma izdarīšanas brīdī veido ekonomisko vienību (spriedums, 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 29. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 58 Trešām kārtām, atbilstoši Tiesas judikatūrai juridiski nošķirtas personas, kas organizētas grupas formā, veido vienu uzņēmumu, ja tās savu rīcību attiecīgajā tirgū nenosaka autonomi, bet – it īpaši, ņemot vērā ekonomiskās, organizatoriskās un juridiskās saiknes, kas tās vieno ar mātesuzņēmumu, – tās šajā nolūkā ir pakļautas šīs vadības vienības faktiski īstenotai izšķirošai ietekmei (spriedums, 2022. gada 12. maijs, *Servizio Elettrico Nazionale* u.c., C-377/20, EU:C:2022:379, 108. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 59 Šajā ziņā jāatgādina, ka īpašajā gadījumā, kad mātesuzņēmumam tieši vai netieši pieder viss vai gandrīz viss konkurences tiesību pārkāpumu izdarījušā meitasuzņēmuma kapitāls, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka mātesuzņēmums faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz meitasuzņēmuma rīcību (spriedums, 2017. gada 26. oktobris, *Global Steel Wire* u.c./Komisija, C-457/16 P un no C-459/16 P līdz C-461/16 P, EU:C:2017:819, 84. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 60 Proti, izšķirošas ietekmes faktiskas īstenošanas prezumpcija ir balstīta nevis uz to, ka mātesuzņēmumam pieder viss vai gandrīz viss meitasuzņēmuma kapitāls, bet gan uz mātesuzņēmuma kontroles līmeni pār savu meitasuzņēmumu, par ko liecina šī piederība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 27. janvāris, *The Goldman Sachs Group*/Komisija, C-595/18 P, EU:C:2021:73, 35. punkts).

- 61 Tomēr, lai gan tas, ka sabiedrībai pieder gandrīz viss citas sabiedrības kapitāls, ir ļoti spēcīga norāde uz šādas kontroles esību, tas neļauj droši izslēgt, ka vienai vai vairākām citām personām atsevišķi vai kopīgi var būt lēmumpieņemšanas pilnvaras, jo tostarp īpašumtiesības uz pamatkapitālu var būt nošķirtas no balsstiesībām (spriedums, 2022. gada 12. maijs, *Servizio Elettrico Nazionale* u.c., C-377/20, EU:C:2022:379, 110. punkts).
- 62 Mātesuzņēmumam, lai tas veidotu vienu uzņēmumu ar savu meitasuzņēmumu, ir jāīsteno kontrole pār meitasuzņēmuma rīcību, un to var pierādīt, vai nu konstatējot, ka mātesuzņēmums var izšķiroši ietekmēt meitasuzņēmuma rīcību un ka tas faktiski ir izmantojis šo ietekmi vai ka meitasuzņēmums nevis patstāvīgi nosaka savu rīcību tirgū, bet galvenokārt ievēro mātesuzņēmuma dotos norādījumus, it īpaši, ņemot vērā ekonomisko, organizatorisko un juridisko saikni starp abiem tiesību subjektiem (spriedums, 2022. gada 12. maijs, *Servizio Elettrico Nazionale* u.c., C-377/20, EU:C:2022:379, 111. punkts).
- 63 Tiesa ir arī nospriedusi, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka gadījumā, ja tiek celtas prasības mātesuzņēmumam un meitasuzņēmumam solidāri piespriet atlīdzināt kaitējumu, kas nodarīts tāpēc, ka meitasuzņēmums ir izdarījis konkurences tiesību normu pārkāpumu, mātesuzņēmuma domicila tiesa, kurā celtas šīs prasības, lai noteiktu savu starptautisko jurisdikciju, pamatojas uz prezumpciju, ka tad, ja mātesuzņēmumam tieši vai netieši pieder viss vai gandrīz viss konkurences tiesību pārkāpumu izdarījušā meitasuzņēmuma kapitāls, tas īsteno izšķirošu ietekmi uz šo meitasuzņēmumu, ja vien atbildētājiem nav liegta iespēja atsaukties uz pierādījumiem, kas liecina vai nu par to, ka mātesuzņēmumam tieši vai netieši nepieder viss vai gandrīz viss minētā meitasuzņēmuma kapitāls, vai arī – ka šī prezumpcija tomēr būtu jāatspēko (spriedums, 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 47. punkts).
- 64 Ceturtām kārtām, no Tiesas judikatūras izriet, ka saistībā ar meitasuzņēmuma atbildību par mātesuzņēmuma izdarītu LESD 101. panta 1. punkta pārkāpumu no šī pārkāpuma cietušais ir tiesīgs prasīt atzīt šī mātesuzņēmuma meitasuzņēmuma, nevis mātesuzņēmuma paša civiltiesisko atbildību. Tomēr meitasuzņēmuma atbildība var iestāties tikai tad, ja cietušais, vai nu pamatojoties uz Komisijas vai valsts konkurences iestādes iepriekš pieņemtu lēmumu, vai izmantojot jebkādus citus līdzekļus, pierāda, pirmkārt, to, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī meitasuzņēmums nav patstāvīgi noteicis savu rīcību tirgū, bet gan galvenokārt ir īstenojis mātesuzņēmuma norādījumus, ņemot vērā ekonomiskās, organizatoriskās un juridiskās saiknes, kas abas šīs vienības vieno tādējādi, ka LESD 101. panta izpratnē tās veido vienu ekonomisko vienību un attiecīgi vienu uzņēmumu, kas ir pārkāpuma izdarītājs, un, otrkārt, to, ka pastāv konkrēta saikne starp meitasuzņēmuma saimniecisko darbību un pārkāpuma, par kuru ir atbildīgs mātesuzņēmums, priekšmetu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 51. punkts).
- 65 Jāpiebilst, ka LESD 101. panta izpratnē jēdziens “uzņēmums” ir funkcionāls jēdziens un ekonomiskā vienība, kas to veido, ir jāidentificē, ņemot vērā attiecīgās pārkāpjošās rīcības mērķi. Vēlāk notikušajai pārstrukturēšanai, atsavināšanai vai citām juridiskām vai organizatoriskām izmaiņām šajā ziņā nav nozīmes (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 14. marts, *Skanska Industrial Solutions* u.c., C-724/17, EU:C:2019:204, 46. punkts, kā arī 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 46. punkts).
- 66 Tādēļ viens un tas pats mātesuzņēmums var ietilpt vairākās ekonomiskajās vienībās, ko atkarībā no attiecīgās saimnieciskās darbības var veidot pats mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmumi, kuri visi pieder vienai un tai pašai uzņēmumu grupai, dažādās kombinācijās. Ja tas tā nebūtu, tad

- šādā grupā ietilpstošu meitasuzņēmumu varētu saukt pie atbildības par pārkāpumiem, kas izdarīti saistībā ar tādām saimnieciskām darbībām, kurām nav nekādas saiknes ar šī uzņēmuma darbību un kurās tas nekādā veidā nav bijis iesaistīts, pat netieši (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 47. punkts).
- 67 Šajā ziņā – lai gan Tiesa ir nospriedusi, ka vienības, kurām ir pienākums atlīdzināt kaitējumu, kas radies ar LESD 101. pantu aizliegtas vienošanās vai prakses dēļ, ir tādi uzņēmumi šīs normas izpratnē, kas piedalījušies šīs aizliegtās vienošanās īstenošanā vai praksē, tomēr personai, kas cietusi no pretkonkurences rīcības, atzītās tiesības prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros saukt pie atbildības meitasuzņēmumu, nevis mātesuzņēmumu, nav automātiskas pret jebkuru mātesuzņēmuma meitasuzņēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 14. marts, *Skanska Industrial Solutions* u.c., C-724/17, EU:C:2019:204, 32. punkts, kā arī 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 46. punkts).
- 68 Tādējādi, lai konstatētu, ka starp mātesuzņēmumu un kādu no tā meitasuzņēmumiem pastāv ekonomiska vienība, prasītājam atbilstoši šī sprieduma 64. punktā minētajai judikatūrai jāpierāda ne vien tas, ka starp šīm sabiedrībām pastāv ekonomiskas, organizatoriskas un juridiskas saiknes, bet arī – konkrēta saikne starp šī meitasuzņēmuma saimniecisko darbību un tā pārkāpuma priekšmetu, par kuru ir atbildīgs mātesuzņēmums.
- 69 Kā ģenerālvokāte norādījusi secinājumā 74. punktā, tā tas it īpaši ir tad, ja mātesuzņēmuma vai “galvenā mātesuzņēmuma” pret konkurenci vērsta vienošanās attiecas uz tiem pašiem produktiem, kurus tirgojis meitasuzņēmums vai zemāka līmeņa meitasuzņēmums, vai tad, ja šis meitasuzņēmums vai zemāka līmeņa meitasuzņēmums nodrošina šo preču ražošanu, pārdošanu, piegādi vai izplatīšanu, kā arī sniedz pakalpojumus, kas ir aizliegtās vienošanās priekšmets.
- 70 Ja pārkāpjošā rīcība nav konstatēta lēmumā, ko Komisija vai valsts konkurences iestāde pieņēmusi, piemērojot LESD 101. pantu, mātesuzņēmuma, kuram pārvests pārkāpums, meitasuzņēmumam ir tiesības apstrīdēt ne tikai savu piederību tam pašam uzņēmumam, kurā ietilpst mātesuzņēmums, bet arī apgalvotā pārkāpuma esību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 60. punkts).
- 71 Tas, vai galvenā atbildētāja domicils ir vai nav dalībvalstī, kurā valsts konkurences iestāde konstatējusi Savienības tiesībās paredzētā aizlieguma slēgt aizliegtas vienošanās valsts tirgū pārkāpumu, pats par sevi neietekmē “tik ciešas saistības” Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē esību starp prasību, kas celta pret šo atbildētāju, un prasību, kas celta pret pārējiem atbildētājiem.
- 72 Turklāt, kā ģenerālvokāte norādījusi secinājumā 75. punktā, pārējie iesniedzējtiesas minētie apstākļi – it īpaši tas, ka Komisijas vai valsts konkurences iestādes lēmumos attiecīgās sabiedrības ir atzītas par “aizliegtās vienošanās dalībniecēm”, – neskar kritēriju par ciešu saistību starp prasībām kā tādām, bet tiem ir nozīme, tikai pierādot šādu saistību.
- 73 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmā jautājuma a) daļu jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka šīs tiesību normas izpratnē var būt “tik cieši saistītas”, no vienas puses, prasība, kas celta pret galveno atbildētāju, kurš nav atzīts par atbildīgu par Komisijas vai valsts konkurences iestādes konstatētu LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpumu, un, no otras puses, prasības, kas celtas pret sabiedrībām, par kurām ir nopietnas norādes, ka tās Savienības konkurences tiesību izpratnē pieder uzņēmumiem, kuriem šis pārkāpums ir inkriminēts.

Par pirmā jautājuma b) daļu

- 74 Ar pirmā jautājuma b) daļu, kas lietās C-672/23 un C-673/23 ir formulēta identiski, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, izvērtējot, vai šīs tiesību normas izpratnē prasības, kas celtas pret vairākiem atbildētājiem, ir “tik cieši saistītas”, kā patstāvīgs kritērijs jāņem vērā tas, vai līdzatbildētājs varēja paredzēt, ka varētu tikt iesūdzēts galvenā atbildētāja domicila valsts tiesā.
- 75 Šajā ziņā jānorāda, ka atbilstoši Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta formulējumam tas, vai līdzatbildētājs varēja paredzēt, ka var tikt iesūdzēts galvenā atbildētāja domicila valsts tiesā, nav patstāvīgs jurisdikcijas kritērijs. Šajā tiesību normā ir vienīgi noteikts, ka šī kritērija piemērošana ir atkarīga no tā, vai prasības ir “tik cieši saistītas”, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā.
- 76 Tomēr no Regulas Nr. 1215/2012 15. un 16. apsvēruma izriet, ka tiesu jurisdikcijas paredzamība ir viens no jurisdikcijas noteikumu mērķiem, jo tai vienlaikus ir jāļauj prasītājam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam – saprātīgi paredzēt tiesu, kurā to var iesūdzēt.
- 77 Paredzamībai, ko cenšas panākt šādā veidā, tātad ir tiesiskās drošības mērķis, kas nozīmē personu, kuru iedibinājuma vieta ir Savienībā, tiesiskās aizsardzības stiprināšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 29. jūlijs, *FTI Touristik* (Pārrobežu elements), C-774/22, EU:C:2024:646, 33. punkts).
- 78 No Tiesas judikatūras arī izriet, ka paredzamības prasība nav patstāvīgs kritērijs, kas papildinātu Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktā paredzētos nosacījumus. Šī prasība ir izpildīta, ja atbildētāji varēja paredzēt, ka pastāv risks, ka pret tiem var tikt celtas prasības dalībvalstī, kur vismaz vienam no tiem ir domicils (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 1. decembris, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, 81. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 79 Tiesiskās drošības princips it īpaši prasa, lai īpašās jurisdikcijas noteikumi tiktu interpretēti tā, lai ļautu pienācīgi informētam atbildētājam saprātīgi paredzēt, kurā tiesā viņu var iesūdzēt, ja tā ir cita, nevis viņa domicila valsts tiesa (spriedums, 2006. gada 13. jūlijs, *Reisch Montage*, C-103/05, EU:C:2006:471, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 80 Kā ģenerālvokāte būtībā norādījusi secinājumu 81.–84. punktā, paredzamība ir vispārējs princips, kurš regulē jurisdikcijas noteikumus un kuru konkrētizē kritēriji, kas jāņem vērā, izvērtējot, vai pastāv cieša saistība Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē. Tas nozīmē, ka šajā regulā izmantotos jēdzienus nedrīkst interpretēt tādā veidā, kas būtu pretrunā šim principam. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad atbildētājs var identificēt situācijas, kurās pastāv “cieša saistība”. Šajā ziņā pietiek ar to, ka informēts, saprātīgs atbildētājs var paredzēt, kurā tiesā viņu varētu iesūdzēt, ja tā ir cita, nevis viņa domicila valsts tiesa. Konkrēti, konkurences tiesībās balstītu zaudējumu atlīdzināšanas prasību gadījumā tas tā ir tad, ja atbildētājs ir piedalījies vienotā konkurences tiesību pārkāpumā kā uzņēmuma daļa LESD 101. panta izpratnē. Šīs dalības dēļ uzskatāms, ka atbildētājs ir izveidojis ciešu saikni ar citiem dalībniekiem un var saprātīgi paredzēt, ka to varētu iesūdzēt tiesā cita šī uzņēmuma dalībnieka juridiskās adreses vietā.
- 81 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmā jautājuma b) daļu jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, izvērtējot, vai šīs tiesību normas izpratnē prasības, kas celtas pret vairākiem atbildētājiem, ir “tik cieši saistītas”, tas, ka

līdzatbildētājs varēja paredzēt, ka varētu tikt iesūdzēts galvenā atbildētāja domicila valsts tiesā, nav patstāvīgs kritērijs, bet ir ņemams vērā kā vispārējs princips, piemērojot minētajā tiesību normā paredzēto īpašās jurisdikcijas noteikumu.

Par otro jautājumu lietās C-672/23 un C-673/23, kā arī trešā jautājuma a)–c) daļu lietā C-672/23 un trešo jautājumu lietā C-673/23

- 82 Ar otro jautājumu lietās C-672/23 un C-673/23, kā arī trešā jautājuma a)–c) daļu lietā C-672/23 un trešo jautājumu lietā C-673/23 iesniedzējtiesa būtībā vaicā Tiesai, kādā mērā, piemērojot Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu, ir jāņem vērā konkrēti ar prasību pamatlietā pamatotību saistīti elementi. Tā it īpaši jautā, vai ir jāņem vērā pret galveno atbildētāju celtās prasības apmierināšanas izredzes, it īpaši tad, ja ar šo prasību lūgts atlīdzināt ārpus EEZ radītu kaitējumu, un vai šajā nolūkā par norādēm var uzskatīt konkurences tiesībās atzītās prezumpcijas par mātesuzņēmumu izšķirošo ietekmi piemērošanu, kā arī to, ka pastarpināta kontrolakciju sabiedrība, kura tikai tur un pārvalda kapitāldaļas, atbilst nosacījumam par konkrētu saikni starp tās saimniecisko darbību un tā pārkāpuma priekšmetu, par kuru mātesuzņēmums ir saukts pie atbildības.
- 83 Tā kā iesniedzējtiesai jālemj par starptautisko jurisdikciju Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē, šī sprieduma iepriekšējā punktā minētajiem jautājumiem ir nozīme šo strīdu izšķiršanai tikai tajā daļā, kurā tie skar šīs jurisdikcijas noteikšanu. Šajā ziņā Tiesai, ņemot vērā šī sprieduma 39. punktā minēto judikatūru, ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi.
- 84 Šādos apstākļos jāuzskata, ka ar otro jautājumu lietās C-672/23 un C-673/23, kā arī trešā jautājuma a)–c) daļu lietā C-672/23 un trešo jautājumu lietā C-673/23, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, izvērtējot, vai šīs tiesību normas izpratnē prasības, kas celtas pret vairākiem atbildētājiem, ir “tik cieši saistītas”, kā norāde par to, ka prasītājs šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumus nav radījis mākslīgi, ir jāņem vērā pret galveno atbildētāju celtās prasības apmierināšanas izredzes, it īpaši tad, ja ar šo prasību lūgts atlīdzināt ārpus EEZ nodarītu kaitējumu.
- 85 Pirmām kārtām, jāatgādina, ka starptautiskās jurisdikcijas pārbaudes posmā tiesa, kurā celta prasība, nevērtē nedz prasības pieņemamību, nedz tās pamatotību, bet vienīgi identificē sasaistes ar tiesas valsti faktorus, kas pamato tās jurisdikciju saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu (spriedums, 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 41. punkts).
- 86 Tiesiskās drošības mērķis prasa, lai tiesa, kurā celta prasība, varētu lemt par savu jurisdikciju, nebūdamā spiesta veikt lietas pārbaudi pēc būtības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 28. janvāris, *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 61. punkts, kā arī 2024. gada 29. jūlijs, *FTI Touristik* (Pārrobežu elements), C-774/22, EU:C:2024:646, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 87 Otrām kārtām, jānorāda, ka Tiesa tomēr ir nospriedusi, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu nevar interpretēt tādējādi, ka tas varētu ļaut prasītājam celt prasību pret vairākiem atbildētājiem tikai tādēļ, lai kādu no šiem atbildētājiem nepakļautu tās valsts tiesu jurisdikcijai, kurā ir tā domicils, un tādējādi apietu šajā tiesību normā ietvertu jurisdikcijas noteikumu, mākslīgi radot vai saglabājot minētās tiesību normas piemērojamības nosacījumus (spriedums, 2023. gada 7. septembris, *Beverage City Polska*, C-832/21, EU:C:2023:635, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 88 Tiesa šajā ziņā ir atzinusi, ka šāda jurisdikcijas noteikumu apiešanas iespēja ir izslēgta, ja tiesvedības ierosināšanas dienā pastāv cieša saikne starp prasībām, kas celtas pret katru no atbildētājiem, un tādēļ ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķās tiesvedībās tiek taisīti nesavienojami spriedumi (pēc analogijas skat. spriedumus, 2007. gada 11. oktobris, *Freeport*, C-98/06, EU:C:2007:595, 52. un 54. punkts; 2015. gada 21. maijs, *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 28. punkts, kā arī 2023. gada 7. septembris, *Beverage City Polska*, C-832/21, EU:C:2023:635, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 89 No tā izriet, ka tad, ja vienā tiesā ir celtas savstarpēji saistītas prasības Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē, šī tiesa minētā jurisdikcijas noteikuma apiešanu un nepareizu izmantošanu var konstatēt tikai tad, ja ir netieši pierādījumi, kas tai ļauj secināt, ka prasītājs ir mākslīgi radījis vai saglabājis šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumus (pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 21. maijs, *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 29. punkts).
- 90 Tomēr tam nepietiek ar to vien, ka pret galveno atbildētāju celtā prasība šķiet nepamatota. Šai prasībai tās celšanas dienā ir jābūt acīmredzami nepamatotai vai mākslīgai vai arī bez patiesas prasītāja ieinteresētības tajā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 13. jūlijs, *Reisch Montage*, C-103/05, EU:C:2006:471, 31. un 32. punkts).
- 91 Kā ģenerālvokāte būtībā norādījusi secinājumā 39. punktā, pret galveno atbildētāju celtās prasības acīmredzami nepamatotais raksturs var būt norāde par to, ka prasītājs Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumus ir radījis mākslīgi.
- 92 Trešām kārtām, jautājumā par to, vai pret galveno atbildētāju celtās prasības apmierināšanas izredzes var ņemt vērā kā norādi, izvērtējot, vai prasītājs ir vēlējies apiet Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktā paredzēto jurisdikcijas noteikumu, pirmkārt, jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/104 1. panta 1. punktu, 2. panta 6. punktu un 3. panta 1. punktu ikvienai fiziskai vai juridiskai personai, kurai nodarīts kaitējums konkurences tiesību pārkāpuma dēļ LESD 101. panta izpratnē, jābūt iespējai prasīt un saņemt pilnīgu atlīdzinājumu par šo kaitējumu, ja starp attiecīgo kaitējumu un šajā pantā aizliegto vienošanos vai darbību pastāv cēloņsakarība (skat. it īpaši spriedumu, 2019. gada 12. decembris, *Otis Gesellschaft u.c.*, C-435/18, EU:C:2019:1069, 22., 23. un 30. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 93 Ja aizliegtā vienošanās ir īstenota iekšējā tirgū, uz Savienības kompetenci piemērot šādai rīcībai Savienības konkurences noteikumus attiecas starptautiskajās tiesībās vispārīgi atzītais teritorialitātes princips (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1988. gada 27. septembris, *Ahlström Osakeyhtiö u.c./Komisija*, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 un no 125/85 līdz 129/85, EU:C:1988:447, 17. un 18. punkts).
- 94 Šajā ziņā, kā izriet no Direktīvas 2014/104 1. apsvēruma, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek kropļota konkurence, ir efektīvi jāpiemēro Savienības konkurences tiesības visā iekšējā tirgū. Valsts tiesās celtas zaudējumu atlīdzināšanas prasības var nozīmīgi veicināt efektīvas konkurences saglabāšanu Savienībā (spriedums, 2011. gada 14. jūnijs, *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 95 Tam, ka zaudējumi, kurus lūgts atlīdzināt, radušies ārpus Savienības teritorijas, nav nozīmes, ja vien tiem ir cēloņsakarība ar inkriminēto pretkonkurences rīcību.

- 96 Tādēļ tiesas, kurā celta prasība, starptautiskās jurisdikcijas pārbaudes posmā tas vien, ka zaudējumi, ar kuriem pamatota citas dalībvalsts tiesā celta prasība par aizliegtās vienošanās dēļ nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu, ir radušies ārpus EEZ, neļauj šo prasību atzīt par acīmredzami nepamatotu.
- 97 Otrkārt, jāatgādina, ka attiecībā uz tās prezumpcijas piemērošanu, atbilstoši kurai mātesuzņēmums īsteno izšķirošu ietekmi uz tā meitasuzņēmuma saimniecisko darbību, no Tiesas judikatūras izriet, ka jēdzienam “uzņēmums” Savienības konkurences noteikumu izpratnē nevar būt atšķirīgs tvērums atkarībā no tā, vai runa ir par naudas sodu uzlikšanu vai zaudējumu atlīdzināšanas prasību celšanu par šo noteikumu pārkāpumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 14. marts, *Skanska Industrial Solutions* u.c., C-724/17, EU:C:2019:204, 47. punkts).
- 98 Proti, Savienības konkurences noteikumu īstenošana, ko veic valsts iestādes (“public enforcement”), no vienas puses, un zaudējumu atlīdzināšanas prasības par šo noteikumu pārkāpumiem (“private enforcement”), no otras puses, ir neatņemama sastāvdaļa minēto noteikumu īstenošanas sistēmā, kuras mērķis ir novērst uzņēmumu pret konkurenci vērstu rīcību un atturēt tos no šādas rīcības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 37. punkts).
- 99 Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka mātesuzņēmuma izšķirošās ietekmes un atbildības prezumpciju, kas izstrādāta, apstrīdot Komisijas lēmumus, kuri pieņemti atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktam, var piemērot arī tad, ja fiziska vai juridiska persona, kas apgalvo, ka tai nodarīts kaitējums sakarā ar sabiedrības dalību Savienības konkurences tiesību pārkāpumā, ir cēlusi prasību pret citu sabiedrību, kurai pieder viss vai gandrīz viss pirmās sabiedrības kapitāls (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 13. februāris, *Athenian Brewery* un *Heineken*, C-393/23, EU:C:2025:85, 39. punkts).
- 100 Attiecīgi zaudējumu atlīdzināšanas prasībās par Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem var būt piemērojama atspēkojama prezumpcija, ka mātesuzņēmums, kam tieši vai netieši pieder viss vai gandrīz viss tā meitasuzņēmuma kapitāls, īsteno izšķirošu ietekmi uz šo meitasuzņēmumu. Starptautiskās jurisdikcijas saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktu noskaidrošanai pietiek ar to, ka valsts tiesa konstatē, ka zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas brīdī nevarēja izslēgt, ka konkrētie atbildētāji ir viena uzņēmuma daļa konkurences tiesību izpratnē.
- 101 Treškārt, par konkrētu saikni starp tās pastarpinātās kontrolāciju sabiedrības saimniecisko darbību, kas tikai pārvalda un tur kapitāldaļas, un galvenā mātesuzņēmuma izdarītā pārkāpuma priekšmetu jānorāda – kā ģenerālvokāte uzsvērusi secinājumā 62. punktā –, ka šāda kontrolāciju sabiedrība, aplūkojot to atsevišķi, tikai tur un pārvalda akcijas un pati tirgū nedarbojas.
- 102 Tomēr tas vien, ka persona, kas tiek vainota meitasuzņēmuma rīcībā, ir kontrolāciju sabiedrība, neliedz konstatēt šādu vainojamību pārkāpumā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 11. jūlijs, *Komisija/Stichting Administratiekantoor Portielje*, C-440/11 P, EU:C:2013:514, 43. punkts, kā arī 2013. gada 18. jūlijs, *Schindler Holding* u.c./Komisija, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 101.–116. punkts).
- 103 Kā izriet no šī sprieduma 57.–63. punkta, meitasuzņēmuma saimnieciskā darbība var tikt attiecināta uz pastarpinātu kontrolāciju sabiedrību, ja, lai gan šim meitasuzņēmumam pašam ir juridiskas personas statuss, tas savu rīcību tirgū nenosaka autonomi, bet galvenokārt ievēro

mātesuzņēmuma norādījumus. Tas tā it īpaši ir tad, ja pastarpinātās kontrolakciju sabiedrības meitasuzņēmums, attiecībā uz kuru tā īsteno izšķirošu ietekmi, veic tādu saimniecisku darbību, kam ir konkrēta saikne ar galvenā mātesuzņēmuma izdarītā pārkāpuma priekšmetu.

- 104 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu lietās C-672/23 un C-673/23, kā arī trešā jautājuma a)–c) daļu lietā C-672/23 un trešo jautājumu lietā C-673/23 jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, izvērtējot, vai šīs tiesību normas izpratnē prasības, kas celtas pret vairākiem atbildētājiem, ir “tik cieši saistītas”, nav ņemamas vērā pret galveno atbildētāju celtās prasības apmierināšanas izredzes. Tomēr to var ņemt vērā kā norādi, lai konstatētu, ka prasītājs šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumus nav radījis mākslīgi. Tas vien, ka zaudējumi, uz kuriem norādīts aizliegtas vienošanās dēļ dalībvalsts tiesā celtā zaudējumu atlīdzināšanas prasībā, ir radušies ārpus EEZ, nenozīmē, ka šīs tiesas starptautiskās jurisdikcijas pārbaudes kontekstā attiecīgā prasība ir kvalificējama kā acīmredzami nepamatota.

Par ceturto jautājuma b) daļu

- 105 Ar ceturto jautājuma b) daļu, kas lietās C-672/23 un C-673/23 ir formulēta identiski, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir noteikta gan starptautiskā, gan teritoriālā tās dalībvalsts tiesas jurisdikcija, kuras teritoriālajā piekritībā ir galvenā atbildētāja domicils.
- 106 Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punktā paredzēts, ka “personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, var arī iesūdzēt – ja šī persona ir viens no vairākiem atbildētājiem – tās vietas tiesā, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils, ja prasības ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķā tiesvedībā tiek pieņemti nesavienojami spriedumi”. Tādējādi šīs tiesību normas mērķis ir noteikt tās vietas tiesas jurisdikciju, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils, kā tas ir identificēts attiecīgās dalībvalsts tiesībās.
- 107 Tiesa ir atzinusi, ka atsauce uz “tās vietas tiesu”, kurā kādai no pusēm ir domicils, ir jāsaprot, pirmkārt, kā norāde uz dalībvalsti, kuras tiesām ir jurisdikcija, un, otrkārt, tā, ka ar to gan starptautiskā, gan teritoriālā jurisdikcija tieši un tūlītēji tiek piešķirta tās vietas tiesai, kurā radies kaitējums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 3. maijs, *Color Drack*, C-386/05, EU:C:2007:262, 30. punkts; 2021. gada 15. jūlijs, *Volvo u.c.*, C-30/20, EU:C:2021:604, 33. punkts; 2022. gada 30. jūnijs, *Allianz Elementar Versicherung*, C-652/20, EU:C:2022:514, 37., 38. un 42. punkts, kā arī 2024. gada 29. jūlijs, *FTI Touristik* (Pārrobežu elements), C-774/22, EU:C:2024:646, 42. punkts).
- 108 Savukārt gadījumos, kad Regulā Nr. 1215/2012 ir ietverta atsauce uz “dalībvalsts tiesām” – it īpaši 4. panta 1. punktā, 7. panta 6. punktā vai 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā –, minētā vārdkopa ir attiecināma tikai uz šīs dalībvalsts tiesu starptautisko jurisdikciju (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2022. gada 30. jūnijs, *Allianz Elementar Versicherung*, C-652/20, EU:C:2022:514, 37., 38. un 42. punkts, kā arī 2024. gada 29. jūlijs, *FTI Touristik* (Pārrobežu elements), C-774/22, EU:C:2024:646, 42. punkts).
- 109 Attiecībā uz to, kurai tiesai šādi identificētajā dalībvalstī ir jurisdikcija, no Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta formulējuma – kā to interpretējusi Tiesa – izriet, ka šajā tiesību normā gan starptautiskā, gan teritoriālā jurisdikcija tieši un tūlītēji ir piešķirta tās vietas tiesai, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils.

- 110 Kā ģenerālvokāte norādījusi secinājumu 92. punktā, šādu interpretāciju apstiprina arī P. Dženāra [*P. Jenard*] ziņojums par 1968. gada 27. septembra konvenciju (OV 1979, C 59, 44. lpp.), kurā par šīs konvencijas 6. panta 1. punktu, kas ir Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts priekštecis, norādīts, ka tajā paredzētais jurisdikcijas noteikums jāsaprot tādējādi, ka par tiesu, kam ir jurisdikcija, ir uzskatāma tās vietas tiesa, kurā ir kāda no atbildētājiem domicils.
- 111 Šāda interpretācija atbilst arī pareizas tiesvedības prasībām, jo tā vienlaikus ļauj nodrošināt efektīvu procesuālo pārvaldību un iegūt un novērtēt pierādījumus tikai vienā tiesā, kā arī novērst atšķirīgu nolēmumu pieņemšanas risku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 2. decembris, *Stichting Right to Consumer Justice* un *Stichting App Stores Claims*, C-34/24, EU:C:2025:936, 73. punkts).
- 112 Jāuzsver, ka, ņemot vērā konkurences tiesību lietu īpatnības, un it īpaši apstākli, ka prasību atlīdzināt kaitējumu celšanai par šo tiesību pārkāpumu principā ir nepieciešama sarežģīta faktiskā un ekonomiskā analīze, individuālo prasījumu apvienošana var atvieglot gan cietušo personu tiesību uz atlīdzinājumu īstenošanu, gan tiesas, kurā celta prasība, uzdevumu veikšanu. Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta kontekstā prasībām atlīdzināt kaitējumu par konkurences noteikumu pārkāpumiem piemērojamo tiesību normu tehniskā sarežģītība arī var pamatot jurisdikciju koncentrēšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 2. decembris, *Stichting Right to Consumer Justice* un *Stichting App Stores Claims*, C-34/24, EU:C:2025:936, 74. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 113 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz ceturtā jautājuma b) daļu jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir noteikta gan starptautiskā, gan teritoriālā tās dalībvalsts tiesas jurisdikcija, kuras teritoriālajā piekritībā ir galvenā atbildētāja domicils.

Par ceturtā jautājuma c) daļu

- 114 Ar ceturtā jautājuma c) daļu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas dalībvalsts tiesai – kurā sākotnēji tika celta prasība, pamatojoties uz šo tiesību normu, bet kura uzskata, ka tai nav teritoriālas jurisdikcijas izskatīt pret galveno atbildētāju celto prasību, – liedz atteikties no jurisdikcijas par labu citai šīs dalībvalsts tiesai, kurai atbilstoši valsts tiesībām ir teritoriālā jurisdikcija.
- 115 Iesniedzējtiesa šajā ziņā ir precizējusi, ka ir maz ticams, ka tās izskatāmajās lietās *Draka Holding* un *Smurfit Kappa International* būtu galvenās atbildētājas. Tās skatījumā šis statuss ir citām atbildētājām, kas ir iedibinātas Nīderlandē, bet ir ārpus *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) teritoriālās piekritības.
- 116 Šajā kontekstā jāatgādina, ka ar Regulu Nr. 1215/2012 sadarbības civillietās un komercietās jomā ir iecerēts nostiprināt vienkāršotu un iedarbīgu sistēmu attiecībā uz kolīziju normām un tiesu nolēmumu atzīšanu un izpildi, lai nolūkā atvieglot tiesu iestāžu sadarbību veicinātu Savienībai noteiktā mērķa – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu dalībvalstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp dalībvalstīm, – sasniegšanu (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, *TOTO* un *Vianini Lavori*, C-581/20, EU:C:2021:808, 67. punkts).
- 117 Ne no vienas šīs regulas normas neizriet, ka tā liegtu dalībvalsts tiesai atteikties no jurisdikcijas par labu citai šīs dalībvalsts tiesai.

- 118 Minētās regulas mērķis nav vienādot dalībvalstu iekšējās procesuālās normas, bet noteikt, kuras tiesas jurisdikcijā ir izskatīt strīdus civillietās un komercietās attiecībās starp dalībvalstīm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, *TOTO un Vianini Lavori*, C-581/20, EU:C:2021:808, 68. punkts).
- 119 Pastāvīgās judikatūras atziņa ir tāda, ka, runājot par procesuālajām normām, ir jāatsaucas uz tās valsts procesuālajām normām, kuras piemērojamas tiesā, kurā celta prasība, ar nosacījumu, ka to piemērošana neapdraud Regulas Nr. 1215/2012 lietderīgo iedarbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1995. gada 7. marts, *Shevill* u.c., C-68/93, EU:C:1995:61, 36. punkts).
- 120 Kā ģenerālvokāte norādījusi secinājumā 97. punktā, no tā izriet, ka tiesa, kura uzskata, ka tai nav jurisdikcijas, ņemot vērā iekšējo teritoriālo jurisdikciju regulējošos valsts tiesību noteikumus, saskaņā ar šiem noteikumiem var atteikties no jurisdikcijas par labu tiesai, kurai tās ieskatā ir jurisdikcija, ja vien šī atteikšanās no jurisdikcijas neapdraud Regulas Nr. 1215/2012, un it īpaši tās 8. panta 1. punktā paredzētā īpašās jurisdikcijas noteikuma, efektīvu piemērošanu.
- 121 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz ceturtā jautājuma c) daļu jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas dalībvalsts tiesai – kurā sākotnēji tika celta prasība, pamatojoties uz šo tiesību normu, bet kura uzskata, ka tai nav teritoriālas jurisdikcijas izskatīt pret galveno atbildētāju celto prasību, – neliedz atteikties no jurisdikcijas par labu citai šīs dalībvalsts tiesai, kurai ir jurisdikcija izskatīt šo prasību, ja šāda atteikšanās no jurisdikcijas notiek atbilstoši valsts procesuālajām normām un neapdraud šīs regulas lietderīgo iedarbību.

Par ceturtā jautājuma a) daļu

- 122 Ar ceturtā jautājuma a) daļu, kas lietās C-672/23 un C-673/23, ir formulēta identiski, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka vairākus atbildētājus, kuru iedibināšanas vieta ir vienā dalībvalstī, var kopīgi uzskatīt par galveno atbildētāju šīs tiesību normas piemērošanas nolūkā.
- 123 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums nav konsultatīvu atzinumu sniegšana par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet gan vajadzība faktiski atrisināt ar Savienības tiesībām saistītu strīdu (spriedums, 2019. gada 3. oktobris, *A* u.c., C-70/18, EU:C:2019:823, 73. punkts).
- 124 *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) teritoriālā jurisdikcija pamatlietās nav atkarīga no tā, vai vairākus atbildētājus, kuru iedibināšanas vieta ir vienā dalībvalstī, var kopīgi uzskatīt par galveno atbildētāju Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkta izpratnē. Tādēļ atbilde uz ceturtā jautājuma a) daļu nekādi nevar ietekmēt pamatlietu iznākumu un attiecīgi ir uzskatāma par acīmredzami nenozīmīgu šo lietu risinājumam.
- 125 Tātad uz ceturtā jautājuma a) daļu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 126 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka šīs tiesību normas izpratnē var būt “tik cieši saistītas”, no vienas puses, prasība, kas celta pret atbildētāju, kurš tiek uzskatīts par galveno atbildētāju, nosakot tiesas, kurā celta prasība, jurisdikciju, un kurš nav atzīts par atbildīgu par Eiropas Komisijas vai valsts konkurences iestādes konstatētu LESD 101. panta un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 53. panta pārkāpumu, un, no otras puses, prasības, kas celtas pret sabiedrībām, par kurām ir nopietnas norādes, ka tās Savienības konkurences tiesību izpratnē pieder uzņēmumiem, kuriem šis pārkāpums ir inkriminēts.
- 2) Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, izvērtējot, vai šīs tiesību normas izpratnē prasības, kas celtas pret vairākiem atbildētājiem, ir “tik cieši saistītas”, tas, ka līdzatbildētājs varēja paredzēt, ka varētu tikt iesūdzēts tā atbildētāja domicila valsts tiesā, kurš tiek uzskatīts par galveno atbildētāju, nosakot tiesas, kurā celta prasība, jurisdikciju, nav patstāvīgs kritērijs, bet ir ņemams vērā kā vispārējs princips, piemērojot minētajā tiesību normā paredzēto īpašās jurisdikcijas noteikumu.
- 3) Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, izvērtējot, vai šīs tiesību normas izpratnē prasības, kas celtas pret vairākiem atbildētājiem, ir “tik cieši saistītas”, nav ņemamas vērā pret to atbildētāju celtās prasības apmierināšanas izredzes, kurš tiek uzskatīts par galveno atbildētāju, nosakot tiesas, kurā celta prasība, jurisdikciju. Tomēr to var ņemt vērā kā norādi, lai konstatētu, ka prasītājs šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumus nav radījis mākslīgi. Tas vien, ka zaudējumi, uz kuriem norādīts aizliegtas vienošanās dēļ dalībvalsts tiesā celtā zaudējumu atlīdzināšanas prasībā, ir radušies ārpus EEZ, nenozīmē, ka šīs tiesas starptautiskās jurisdikcijas pārbaudes kontekstā attiecīgā prasība ir kvalificējama kā acīmredzami nepamatota.
- 4) Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir noteikta gan starptautiskā, gan teritoriālā tās dalībvalsts tiesas jurisdikcija, kuras teritoriālajā piekritībā ir tā atbildētāja domicils, kurš tiek uzskatīts par galveno atbildētāju, nosakot tiesas, kurā celta prasība, jurisdikciju.
- 5) Regulas Nr. 1215/2012 8. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas dalībvalsts tiesai – kurā sākotnēji tika celta prasība, pamatojoties uz šo tiesību normu, bet kura uzskata, ka tai nav teritoriālas jurisdikcijas izskatīt pret to atbildētāju celto prasību, kurš tiek uzskatīts par galveno atbildētāju, nosakot tiesas, kurā celta prasība, jurisdikciju, – neliedz atteikties no jurisdikcijas par labu citai šīs dalībvalsts tiesai, kurai ir jurisdikcija izskatīt šo prasību, ja šāda atteikšanās no jurisdikcijas notiek atbilstoši valsts procesuālajām normām un neapdraud šīs regulas lietderīgo iedarbību.

[Paraksti]